mūdicia denotat: vt man⁹. i. opationes sint mū de ⁊ ab omni sorde imunes. Porro ꝓm ꝙ capiti. i. xpo cōueniūt cirothece. sūt edorūz pellicule quas manib⁹. Jacob rebecca circūdedit vt pilo se man⁹ similitudinē maiorīs fratris exprimeret Sane pellis edi est similitudo peccati quam rebecca mr̄. i. spūs sācti gratia manib⁹ veri. Jacob i. operib⁹ xpi circūdedit. vt similitudinē maiorīs i. priorīs ade scōs exprimeret. Christ⁹. n. similitudinē peccati sine peccato suscepit: vt incarnationis mysteriū dyabolo celaret. Nam ad similitudinē peccatorū esurit ⁊ sitiuit. doluit ⁊ expauit. dormiuit ⁊ laborauit. Uñ cū ieiunasset. xl. dieb⁹ ⁊. xl. noctib⁹. ac postea esurisset accedens ad illū dyabolus eū ad similitudinē priorīs ade tētare tētauit: sed qui primū vicerat eisdē mōis victis est a secundo.

De mitra. Rubrica.

Post quaz eps planetā induit mitra loco. Cidaris seu tyare seu insule capiti eius ponit. Juxta illud Gloria ⁊ honore co. e. do. Sed ⁊ papa coronā frigium locō. superbumerale clamidē purpuream ⁊ tunicaz iacinctinā habet ex cōcessione cōstantini imperatoris. xcvi. d. cōstantin⁹: Mitra autē scientiam vtriusq testamēti designat. Duo nāq illi⁹ cornua duo sunt testamēta anteri⁹ nouū posterius vetus. que dño epo memoriter dēt scire. xxxiij. q eps: ⁊ illis tanq duplici cornu fidei inimicos ferire. Uideri debz quidē subditis eps cornut⁹ sicut ⁊ Moyses de mōte synai descendēs ⁊ duas tabulas testimony tenēs appebat cornut⁹ Aaron ⁊ filius israel ex cōsortio sermonis dei prout legit exo. xxxiiij. c. Quidā autez heretici mitram ꝙ ei⁹ cornua ⁊ epm illaz ferētez cōdēnant inducēces in fomētū sui errorīs quod Jo. ait in apo. Uidi aliā bestiam ascēdente d̄ terra ⁊ habebat cornua duo similia. agno. ⁊ loquebatur sicut draco. Duo vero fimbrie posteri⁹ dependentes spūs ⁊ littera sūt: Per duas quoq fimbrias seu ligulas notat ꝙ parat⁹ esse dēt tam in mistico q̄ in historico sacre scripture intellectu. i quarū sūmitatibus sunt fimbrie rubei colorīs denotantes ei⁹ ad prōptitudinē fidei ⁊ sacre scripture defensionē. etiam vsq ad sāguinis effusionē. xxv. q. i. sūt quidaz que sup scapulas pendēt ad notanō ꝙ id quod pdicat ore. ostendere dēt opere: quia eni scapulis nulla pars altior est ad op⁹ siue ad onus ferendū. ideo recte per eas op⁹ intelligitur Circulus aure⁹ qui posteriorē ⁊ anteriorē mitre cōplectitur partē: indicat ꝙ ois scriba doctus in regno celorū de thesauro suo nouo ⁊ vetera proferre debz. Caueat ergo diligent eps ne prius velit eē magister q̄ nouerit eē discipul⁹: lxi. di. miserū: extra de clec. cū in magistrū. de renū. p⁹ trāslationē: ⁊. c. nisi ne si cecus cecū duxerit ambo ī foue a cadāt. Scriptū ē eni per ꝓphetā tu scieciaz repulisti. ⁊ ego te repellā ne sacerdotio fungaris mihi. xxxviij. di. oēs. ⁊ in pdicto. c. nisi. Nō in cōpetent etiaz mitra que in altū de sui forma ꝓducit: altitudinē sapientie designat. Debz enim eps sic subditos scientia excellere vt ipsi⁹ cōparatione ceteri merito grex dicātur. xxv. di. §. nunc autē. i. q. i. vilissim⁹. ⁊. q. vij. cōuenientib⁹ Due pendule ex posteriori parte duplicē designāt memoriā. Prima est actuū diuinorū: ne celebrādo eam contemnens puniatur. Unde ⁊ in veteri testa. sacrificiū oblaturus ambiebat tintinabul'. ut p eorū sonitū reciperetur dign⁹. vel repelleret indignus ab angelo ad custodiaz tēpli posito. xliij di. c. i. Secūda est peccatorū suorū vt de illis compūgatur de pe. di. iij. iudas. Mitra eciā quia qñq linea est ⁊ alba castitat cādore mūdiciāq̄ significz: Unde hoc ornamētū multū capiti necessarium erat. in quo quīq sens⁹ corporis vigēt. quibus corruptis facile castitas violat. Sūt etiā nonnulli dicētes ꝙ mitra pontificis spineaz coronaz significat. ⁊ inde est ꝙ dyacon⁹ in officio misse in quo pōtifex xpm in passione figurat mitram illi imponit ⁊ deponit. qz ipse ex officio suo bz euāgelium legere in quo xps spinis legit coronat⁹. Duo cornua sūt duo caritatis pcepta pōtifex igitur mitraz accipit intelligens ꝙ qnq sensus a mūdi illecebris custodire dēt vt duorū testamentorū precepta seruet. ⁊ duo charitatis precepta impleat. vt coronam pcipere mereat eternam. Ceteri vero sacerdotes ⁊ clerici generaliter caput contegūt nullo ornamento. lz in festis sint in toto alio corpore suborнati: tum quia nō dum est plenum gaudium nostrū gaudem⁹ entz non in re presentium: sed in spe futurorum. tum quia ad hoc tendim⁹ vt deū nuda facie cōtēplemur Sane mitra aurifrisiata vtendū est a pascha vsq ad aduētū. ⁊ a natiuitate dñi vsq ad septuagesimā in omnib⁹ festis duplicibus ⁊ nouē lectionum totius anni. nisi in festo innocētuz put dicet sub ti: de colorib⁹ ⁊ in dñicis predictorū tēporū ⁊ generaliter qñcūq gloria in excelsis ⁊ te deū laudam⁹ dicūtur. Cū. n. illa dicantur in festiuis dieb⁹ in quibus virtutē ⁊ gaudiū generale vel speciale capitis vel mēbrorū ad memoriaz reducim⁹ vt dicet in ꝓhemio. vij. ptis: merito tūc mitra aurofrisiata vtimur. qz aurē ⁊ gēmarū. nitor gaudiū represētat. In dieb⁹ ꝙo ieiunjorū nō est eā vtendū vt sequit: qz cū dies illi ordinati sint ad delenda peccata que tūc sūt ad memoriā reducēda nō sūt tūc agenda vel ferenda que gaudiū sz que poti⁹ humilitatē ⁊ afflictionē designāt. In alys vero tēporib⁹ regularit nō aurifrisiata sz simplici vtēdū ē. vz ab aduētu vsq ad natiuitatē: nisi qz dñs papa vtit aurifrisiata ī dñica gaudete. ⁊ septuagesima vsq ad pascha: ⁊ ī dñica letat ibrl'z put dicet sub ti. d̄ colorib⁹ ⁊ ēt ī qnta feria cene dñi ī offi⁹ misse tñ ⁊ ī sabbato scō in officio misse. Itē in festis triū lcōnū illi⁹

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tēporis ⁊ in oēbus vigilys in quibus ieiunīū celebrat: ⁊ in q̄tuor tēporib⁹ ⁊ in rogationib⁹. dñs tamen papa vtit in festo sancti marci i missa tm̄ Jtē in officio defunctor⁹. ¶ Illud quoq̄ notandum est ꝙ roman⁹ pontifex in signū imperij vtitur regno. i. corona imperali: ⁊ in signum pontificij vtit mitra. ꝯ mitra semp vtit ⁊ vbiq̄ regno ꝯ nō semp nec vbiq̄ quia pontificis auctoritas et prior ē ⁊ dignior ⁊ diffusior est q̄ imperialis potestas. Sacerdotiū. n. in populo dei regnū p̄cessit: cū aaron prim⁹ pontifex saulē primū regē p̄cesserit. ⁊ Noe nēbrot q: sicut legit primū regni nēbrot extitit babilonis vi. di. g bis ita. Noe ꝯ edificauit altare dño ⁊ holocausta obtulit super illud regno quidē nō vtit nisi certis dieb⁹ ⁊ locis nūq̄ intra ecclesiā sed extra. Porro fm ꝙ capiti. i. christo cōuenit mitra pontificis illud significat quid ꝓpheta loquens de filio dicit ad patrem Gloria ⁊ honore coronauit eū do. ⁊ cō. ⁊c. Hoc est itaq̄ nomen qd̄ ē sup omne nomē: ut in nomine ihesu oē genu flectat celestiū terrestriū ⁊c. Nam ⁊ in aurea lamina sideris pontificalis sculpteratū nomen domini tetagramatos: cuius mysteriū declarabim⁹ in ti. de lega. indumentis Per mitrā ergo capitis christi summā illā glorificēciā intelligimus q̄ ꝓpē diuinitatē debet humanitati. nā ꝓpter pede adorat scabellū. Adorate inquit scabellū pedum ei⁹ quoniā sanctū ē ¶ Et nota ꝙ sicut ait Zacharias papa de consc. di. i. nullus episcopus ad altare oratur⁹ accedēs seu altario assistens vel aratiōes ad deū affundens mitrā deponit ⁊ baculū: q: apl'us ꝓhibet viros capite velato in ecclesia orare ut reuelata facie gloriā dñi contemplent. Qñ ꝯ ad populū se conuertit ut illi predicet insignia cōminatiōis sue resumit: vnde ⁊ Moyses cām populi apud deum precib⁹. cām ꝯ dei ad populū gladys allegabat. xlv. di. disciplina ad fi. ¶ Ultimo nota ꝙ quidā ep̄i solēniter benedicit in missa ⁊ altar thurificat deposita mitra. Alij ꝯ cū mitra in capite. Primi ea rōne mouent q: solēnit benedicendo vice dei funguntur: ⁊ de⁹ p eos misterium benedicit. Numeri vi. in fi. vbi dr̄ Jnuocabunt nomē meū sup filios israhel ⁊ ego benedicā eis Altaris ꝯ thurificatio significat orones. Apo. viij. Ascendit fumus incensor de orationibus sanctor. Quia ergo in orationib⁹ causaz plebis ad deū agit: ideo cū reuerētia mitra viz deposita illud agere debet. Secūdi ꝯ attendūt ꝙ bñdictio ⁊ thurificatio nō sūt cēntialia ad consecrationē corpis christi sed ad solēnitatē ptinet. ⁊ iō ea cū mitra agūt ut p hoc a simplicib⁹ sacerdotibus discernant. cuius enim plus habeat ep̄us q̄ simplex sacerdos in his que ad solēnitatē ptinet ut in ornamentis ⁊ alys: nō tm̄ in his q̄ ad cōsecrationem ipsam spectāt. Sed hec rō min⁹ sufficiens videt quoniā fm hoc mitra in missa deponeret nisi qñ ꝯba ad quor ꝓlationē fit speciem transubstantiatio proferūtur.

¶ De annulo.

Annulus est fidei sacr̄m quo christus spōsaz suā scām ecclesiam subarrauit ut ipsa ō se dicere valeat Annulo sno subarrauit me dñs meus ihesus christus: cui⁹ custodes et pedagogi sunt episcopi ⁊ prelati. ānulos ꝓ signo in testimoniū huius rei ferentes. de quib⁹ spōsa dicit in canticis. Inuenerūt me vigiles q custodiūt ciuitatē. Hūc annulū dedit pater filio reuertenti fm illud euangely: Date annulū in manu eius: ex quo euāgelio ānuli vsus credit accept⁹ Annulus ergo pontificis integritatē significat fidei ut vz ecclesiā dei sponsam sibi creditā sicut se diligat ⁊ sobriā ⁊ castā celesti sponso custodiat iuxta illud: Despōdi enim vos vni viro viri. ca. ex christo: ⁊ se meminerit nō dñm sed pastorē. vi q. i. sicut alterius. De hoc sponso ⁊ sponsa Joannes euangelista dicit qui hz sponsam sponsus ē amicus aūt sponsi q stat ⁊ audit eū gaudio gaudet ꝓpter vocē sponsi. Episcop⁹ ergo vicari⁹ et amicus sponsi ꝙ si vicari⁹ ē ⁊ ipse qdammodo sponsus est. ¶ Rursus antiqui ir̄as annulo sigillabant. Un ep̄us ānulū portat: qm̄ scripture mysteria ⁊ ecclesie sacramēta pfidis sigillare ⁊ humilibus reuelare debet. ¶ Porro fm ꝙ capiti. s christo cōuenit annulus digiti donū significat sci spūs. Digit⁹. n. articulus atq̄ distinct⁹ spm̄ scm̄ insinuat. fm illud: digit⁹ dei est hic. ⁊ alibi. Si ego in digito dei eycio demonia filij vestri ī quo eyciūt. ¶ Annulus aūt aure⁹ ⁊ rotūdus pfectionem donor ei⁹ significat quā sine mensura xp̄s acceperit: qm̄ in eo plenitudo diuinitatis corporaliter habitat. Nam qui desursū venit sup oēs est cui deus nō dedit spm̄ ad mēsurā dicēs: Super quē videris spm̄ sanctū descendentē ⁊ manentem sup eum: Hic ē qui baptiçat. nā regescet sup eū spūs sapiētie ⁊ intellect⁹. Jpe ꝯ de plenitudine sua fm differētes donatiōes distribuit. alij fm apostolū dās sermonē snie. alij gratiā sanitatū. alij opationē ꝯtutū ⁊c. qd̄ ⁊ visibilis pontifex imitat alios in ecclesia cōstituēs sacerdotes alios dyaconos. alios subdyaconos ⁊ huiusmōi nō igit ab re in ep̄i digito gēmat⁹ fulget ānulus p cui⁹ misteriū dant fulgida carismata grar. De ānulo spōse sat] dcm̄ ē i. i. pte sub ti. de eccle sac.

¶ De baculo pastorali. ¶ Rubrica.

Baculus pastoralis correctiōz pastoralez significat ꝓpē qd̄ a ꝯsecratiōe dr̄ ꝯsecratio. Accipe baculū pastoral' officij: ut sis ꝯrigēdis vicijs pie seuiēs. de q̄ dic apl's: In ꝯgaventā ad vos. Virga igit pastoral' ptās intelligitur sacerdotalis quā christus eis contulit qñ apostol⁹ ad predicandū misit p̄cipiens eis ut baculos tollerent. Et moyses una virga missus est

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf